

DIARI D'EN JONATHAN HARKER
(ESCRIT EN TAQUIGRAFIA)

Bistrita, 3 de maig

Vaig sortir de Munic el primer de maig a les 8.35 del vespre i vaig arribar a Viena a primera hora de l'endemà. Hi hauria d'haver arribat a les 6.46, però el tren duia una hora de retard. Budapest deu ser una ciutat molt bonica, si la jutjo pel que vaig albirar del tren estant i la curta estona que vaig passejar pels seus carrers. Em feia por allunyar-me de l'estació, ja que havíem arribat amb retard i tornariem a marxar tan aviat com fos possible. Tenia la impressió que abandonàvem l'Occident i ens endinsàvem en l'Orient. El més occidental dels magnífics ponts del Danubi, que aquí té una considerable amplada i profunditat, ens traslladà a les tradicions d'origen turc.

Vam sortir de bon matí i vam arribar a Klausenburg al capvespre. Vaig fer nit a l'Hotel Royale. Per sopar vaig menjar pollastre condimentat amb pebre vermell, que em semblà molt bo, però em va fer venir set. (*Nota.* Aconseguir la recepta per a la Mina.) Vaig demanar la recepta al cambrer i em va dir que s'anomenava *paprika hendl* i que, com que es tractava d'un plat típic del país, la trobaria a qualsevol indret dels Carpats. Xerrotejar una mica l'alemany m'era molt útil, si no, no sé pas com m'hauria espavilat.

A Londres havia disposat de temps, havia visitat el Museu Britànic i havia fet una recerca sobre Transsilvània entre els llibres i mapes de la biblioteca. Se m'ocorregué que un coneixement previ del país no m'aniria malament a l'hora de fer tractes amb un noble d'allí. Vaig veure que la regió que havia de visitar era a l'extrem est del país, vorejant tres estats, Transsilvània, Moldàvia i Bukovina, enmig de la serralada dels Carpats. Era una de les parts més salvatges i desconegudes d'Europa. No vaig poder descobrir en cap mapa o document la localització exacta del castell de Dràcula, perquè no existeixen mapes d'aquest país

comparables amb els del nostre Servei de Cartografia. No obstant això, vaig esbrinar que Bistrita, la ciutat esmentada pel comte Dràcula, és bastant coneguda. Afegiré aquí unes notes meves per tal de refrescar la meva memòria quan parli amb la Mina dels viatges.

Entre la població de Transsilvània hi ha quatre nacionalitats diferents: els saxons al sud, que s'entremesclen amb els valacs, els quals són descendents dels dacis; els magiars a l'oest, i els *szekler* a l'est i el nord. Vaig on viuen aquests darrers, que es proclamen descendents d'Àtila i els huns. Deu ser cert, perquè quan els magiars van conquerir el país durant el segle onzè, el huns ja hi eren. He llegit que en l'arc dels Carpats s'amaguen totes les supersticions del món com si fos el centre d'un remolí ple d'imaginació. Així doncs, la meua estada pot ser d'allò més interessant (*Nota*. He de parlar sobre això amb el comte.)

No vaig dormir bé, tot i que el llit era bastant confortable, perquè vaig somiar un munt de coses estranyes. Un gos va bordar tota la nit sota la meua finestra i tal vegada en va ser la causa, o vés a saber si no va ser la *paprika* perquè em vaig beure tota l'aigua de la gerra i encara tenia set. Vaig ensopir-me en fer-se de dia i em sembla que devia dormir profundament perquè van despertar-me els trucs insistents a la porta. Per esmorzar vaig tornar a menjar *paprika*, una mena de puré de blat de moro que anomenen *mamaliga* i albergínies farcides amb carn picada, un plat excel·lent, que du el nom d'*impletata*. (*Nota*. Aconseguir-ne la recepta.) Vaig haver d'esmorzar a corre-cuita perquè el tren sortia abans de les vuit, o més aviat això és el que havia de fer, ja que després de córrer cap a l'estació a les 7.30, vaig haver d'estar assegut al vagó més d'una hora abans de moure'ns. Em sembla que com més t'allunyes en direcció a l'est, més poc puntuals són els trens. Com deuen ser a la Xina?

Tot el dia vam romancejar per un país ple de tota mena de meravelles. A voltes albiràvem petites ciutats o castells al capdamunt de turons escarpats com els que veiem en els vells missals. A voltes corríem vora uns rius i rierols, els quals, si teníem en compte els seus amples marges pedregosos, devien estar sotmesos a grans revinguendes. Cal molta aigua i que baixi amb força per superar els marges d'un riu. En totes les estacions hi havia grups de gent, algun cop molt nombrosos, i amb vestits de tota mena. Alguns vestien com els nostres page-

sos o com els que havia vist travessant França i Alemanya, amb jaquetes curtes, barrets rodons i pantalons fets a casa. Uns altres duïen robes pintoresques. Les dones semblaven boniques si no les miraves de prop, perquè eren molt malgirbades. Duïen mànigues blanques de diferents tipus i moltes es guarnien amb uns cinturons amples plens de cintes penjant i voleiant com els vestits de ballet, tot i que naturalment a sota vestien enagos. Els personatges més estranys que vam veure van ser els eslovacs, més bàrbars que la resta, amb els seus grans barrets de vaquers, els pantalons amples d'un blanc brut, les camises de lli blanques i els enormes cinturons de cuir, que feien gairebé trenta centímetres d'amplada, clavetejats amb llautó. Calçaven botes de canya alta, amb els pantalons entaforats a dins, i tenien els cabells negres i llargs i els mostaxos negres. Són molt pintorescos, però no són gaire atractius. En un escenari els prendrien per una colla de brivalls orientals. Però, segons m'han dit, són inofensius i d'un natural gens agressiu.

Era ben entrat el capvespre quan vam arribar a Bistrita, una vella ciutat molt interessant. Com que pràcticament es troba a la frontera —el congost de Borgo du des d'allà a Bukovina—, ha tingut una història molt tempestuosa, i els senyals de tot plegat són evidents. Fa una cinquantena d'anys va patir una sèrie d'incendis que van causar terribles desastres en cinc ocasions. En començar el segle XVII va resistir un setge de tres setmanes en el qual van perdre la vida 13 000 persones, si afegim a les víctimes pròpies de la guerra les ocasionades per la fam i les malalties.

El comte Dràcula m'havia adreçat a la fonda Golden Krone i, per a satisfacció meva perquè desitjava conèixer els costums del país, va resultar ser molt antiquada. Era evident que m'esperaven, ja que en arribar a la porta vaig veure una dona gran, alegre i expressiva, abillada amb el vestit típic de pagesa —bata blanca i davantal llarg que la cobria pel davant i pel darrere, de roba de colors vius, una mica massa cenyit per ser discret—. En acostar-m'hi, em saludà amb el cap tot dient:

—El senyor anglès?

—Sí —vaig dir—, Jonathan Harker.

Somrigué i va dir alguna cosa a un home vell que vestia una camisa blanca i l'havia seguida fins a la porta. L'home va marxar, però va tornar immediatament amb una carta:

AMIC MEU, benvingut als Carpats. L'espero amb impaciència. Dormi bé aquesta nit. Demà a les tres sortirà la diligència vers Bukovina. Hi he reservat un seient per a vostè. En el congost de Borgo l'esperarà el meu cotxe per dur-lo a casa meva. Espero que hagi tingut un bon viatge des de Londres i que gaudeixi de l'estada en el meu bonic país.

El seu amic,

DRÀCULA

4 de maig

Vaig saber que l'amo de la fonda havia rebut una carta del comte demanant-li que em reservés el millor seient de la diligència, però en preguntar els detalls es mostrà reticent i va fer veure que no entenia el meu alemany. No podia ser cert, ja que fins aquell moment m'havia entès perfectament o, si més no, contestava les meves preguntes com si m'entengués. Ell i la seva esposa, la dona vella que m'havia rebut, es miraven com espantats. Va mormolar que els diners havien estat tramesos amb una carta i que no en sabia res més. En adonar-se del meu interès per si coneixia el comte Dràcula i si podia parlar-me del seu castell, tant ell com la seva esposa se senyaren i, tot dient que no en sabien res, es negaren a continuar parlant. Faltava tan poc per a la sortida que no vaig poder fer més indagacions, de manera que tot semblava misteriós i realment no gaire reconfortant.

Una mica abans d'anar-me'n, la dona vella va pujar a la meva habitació i em va dir molt nerviosa:

—Hi ha d'anar? Oh, jove senyor, hi ha d'anar? —Estava tan excitada que semblava haver oblidat tot l'alemany que sabia i mesclava les paraules amb una altra llengua que jo desconeixia.

Vaig aconseguir entendre-la a base de fer preguntes i en dir-li que havia de marxar de seguida i que m'esperava un assumpte important, em va preguntar:

—Sap quin dia és avui?

En contestar que era el quart dia de maig, ella va brandar el cap, tot dient:

—Oh, sí! Això ja ho sé, ja ho sé! Però sap quin dia és?

En dir-li que no l'entenia, va prosseguir:

—És la vigília de Sant Jordi. No sap que aquesta nit, a les dotze en punt, es desvetllaran totes les forces diabòliques del món? Sap on va i per què hi va?

Estava tan alterada que vaig mirar de consolar-la en va. Finalment, va agenollar-se implorant-me que no hi anés, o si més no, que m'esperés un parell de dies. Era una cosa ben ridícula i no em sentia còmode. No obstant això, tenia coses a fer i no podia permetre aquelles interferències. Vaig provar de fer-la aixecar i, tan seriosament com m'era possible, vaig agrair-li el seu interès, tot argumentant que els meus negocis eren importants i m'obligaven a marxar tot seguit. Va aixecar-se i va eixugar-se els ulls i, traient-se una creu del coll, me l'oferí. No sabia què fer. Jo era membre de l'església anglicana i sempre m'havien ensenyat a considerar aquests objectes com una mena de fanatisme, però semblava molt groller refusar allò a una anciana que mostrava bones intencions i estava trasbalsada. Suposo que s'adonà del dubte que devia reflectir el meu rostre i me la va penjar al coll tot dient:

—Faci això per la seva mare —i va sortir de l'habitació.

Escric aquesta part del diari mentre espero el cotxe que, per descomptat, arriba amb retard. La creu encara penja al meu coll. No sé si serà a causa de les pors de la dona, però no estic tan tranquil com d'habitud. Si aquest diari arriba a mans de la Mina abans que jo, que li dugui el meu adéu. Ja arriba el cotxe!

5 de maig

El castell. El gris del matí s'ha dissipat i el sol és ben alt en l'horitzó llunyà que sembla desigual, no sé si a causa dels arbres o les muntanyes, perquè queda tan lluny que les coses grans i les petites es confonen. No tinc son i com que no em cridaran fins que em desperti, escric fins que em vingui la son. Hi ha un munt de coses estranyes que vull anotar i, per tal d'evitar que qui les llegeixi pensi que, per sopar, vaig menjar copiosament abans de sortir de Bistrita, escriuré exactament el que vaig menjar. Vaig menjar el que aquí anomenen

«bistec de lladre»: trossos de bacó, ceba i bou, amanits amb pebre vermell, enfilats en bastonets i rostits a la brasa, de la mateixa manera que la carn de cavall que a Londres venen per als gats! El vi era *Mediasch* blanc, que té un toc picant a la llengua, però no és gens desagradable. En vaig beure un parell de copes, i no vaig tastar res més.

En pujar al cotxe, el cotxer encara no era al seu seient i el vaig veure parlant amb la mestressa de la fonda. Era evident que parlaven de mi, perquè em fitaven de tant en tant i algunes de les persones que seien al banc que hi ha a la porta —que ells anomenen «Xerraire»— van acostar-se a escoltar i tots m'anaven mirant, la majoria amb llàstima. Vaig poder sentir un munt de paraules repetides, paraules estranyes, perquè hi havia gent de diverses nacionalitats en el grup. Dissimuladament, vaig treure el meu diccionari multilingüe de la bossa i vaig mirar què volien dir: *Ordog*, Satanàs; *Pokol*, infern; *Stregoica*, bruixa; *Vrolok* i *Vlkoslak* volen dir el mateix, l'una és eslovaca i l'altra sèrbia, i signifiquen alguna cosa semblant a home llop o vampir. (Nota. He de parlar amb el comte sobre aquestes supersticions.)

En sortir, la gent amuntegada a la porta de la fonda, que havia augmentat considerablement, feia el senyal de la creu i m'assenyalava amb dos dits. Amb alguna dificultat, vaig aconseguir que un company de viatge me n'expliqués el significat. Al principi no em volia contestar, però en saber que era anglès, em contà que era una mena d'encanteri o protecció contra la mala astrugància. No m'animava gaire, saber això, en el moment que marxava a trobar-me amb un home que m'era desconegut. Tothom semblava tan amable, tan trist i tan comprensiu que no podia fer una altra cosa que sentir-me commogut. No oblidaré mai la darrera llambregada al pati de la fonda ple de figures pintoresques dempeus sota l'ampla arcada de l'entrada, senyant-se totes, i el rerefons de les fulles dels baladres i els tarongers plantats en grans cubells de fusta que s'arregleraven al bell mig del pati. El cotxer, els pantalons de lli blanc del qual —els anomenen *gotza*— cobrien tot el seient del pescant, va fuetejar els quatre cavalls, que van començar a córrer i així vam iniciar el viatge.

Les meves pors van quedar arraconades ben aviat davant la bellesa del paisatge que recorriem, malgrat que si hagués conegut la llengua, més ben dit, les llengües que parlaven els meus companys de viatge, tal

vegada no haurien desaparegut amb tanta rapidesa. Davant els nostres ulls s'estenien uns prats verds ondulats plens d'arbres i boscos, ara i adés trencats per pujols costeruts, al capdamunt dels quals hi havia clapes d'arbres o bé masies, amb la façana mirant cap a la carretera. Pertot es veien arbres fruiters florits: pomeres, pruneres, pereres, cirerers, i a mesura que avançàvem podia veure l'herba verda sota els arbres esquitxada amb els pètals que havien caigut. Entremig d'aquests turons verds que anomenen *Mittel Land* discorria la carretera, que es perdia escombrada en una corba o s'amagava entre els límits incerts dels pins, que ara i adés baixaven pels turons com llengües de foc. La carretera era plena de sots, però teníem la impressió que volàvem. No podia entendre llavors què significava tanta pressa, però el cotxer no volia perdre temps per arribar aviat al congost de Borgo. Em van dir que aquella carretera era molt bona a l'estiu, però que encara no l'havien reparat després de les neus de l'hivern. En aquest sentit, aquesta es diferencia de la resta de carreteres dels Carpats, on existeix una antiga tradició que diu que no s'han de conservar en gaire bon estat. Des de temps immemorials, els antics dirigents no volien arreglar-les per por que els turcs, temorosos que duguessin tropes de l'estranger, s'apressessin a precipitar una guerra que, en realitat, sempre era a punt d'esclatar.

Més enllà dels turons verds de la *Mittel Land*, els boscos remunraven els vessants imponents que duïen fins als cims dels Carpats. Els vàiem a dreta i esquerra, il·luminats pel sol de la tarda que ressaltava els colors magnífics de la impressionant serralada, amb els pics ombrejats de blau i porpra, o bé de color marró on les roques s'entremesclaven amb l'herba, així com una inacabable sèrie de penyes i cingles esmolats que es perdien allà lluny, on s'alçaven, imponents, els pics nevats. Ara i adés, albiràvem enormes esquerdes en la muntanya, a través de les quals, en pondre's el sol, entrevíem la resplendor blanca dels salts d'aigua. Un dels meus companys em tocà el braç quan passàvem vora d'un turó i em mostrà el cim nevad d'una muntanya que semblava sorgir a la dreta del nostre camí serpentejant:

—Miri! *Isten szek!* El tron de Déu! —i va senyar-se amb actitud reverent.

A mesura que seguíem el nostre camí interminable, el sol s'anava ponent a la nostra esquena i les ombres de la nit començaven a

envoltar-nos. Aquesta sensació era més forta pel fet que el sol encara lluïa al capdamunt dels cims nevats, que brillaven amb un color rosat de fredes i delicades tonalitats. De tant en tant trobàvem txecs i eslovacs amb els seus vestits pintorescos, i vaig adonar-me que tenien tendència a patir un desagradable goll. A banda i banda del camí hi havia moltes creus i quan passàvem a la vora, tots els meus companys se senyaven. Algun cop vèiem un pagès o una pagesa agenollats en una capella que ni tan sols es giraven en acostar-nos, sinó que, absorts en les seves oracions, no tenien ulls ni oïda per al món exterior. Moltes de les coses que observava eren noves per a mi: per exemple, els pallers sota els arbres, i aquí i allà, els bonics grups de desmais amb les escorces blanques que lluien com argent entre el verd delicat de les fulles. De tant en tant, avançàvem un *leiterwagon*, el carro que usaven els pagesos, amb les seves vèrtebres de serp, pensades per salvar les irregularitats del camí. Segur que hi anaven asseguts els grups de camperols que tornaven a casa, els txecs amb les pells de be blanques i els eslovacs amb les pells tenyides de colors; aquests darrers subjectaven les llargues fustes amb destral a l'extrem.

A mesura que es feia de nit, va començar a fer fred i el capvespre va embolcallar amb una boira fosca la negror dels arbres, els roures, els faigs i els pins. A les valls profundes que vèiem entre els morrots de les muntanyes, mentre ens enfilàvem cap al congost, els negres avets destacaven sobre un llit de neu tardana. A voltes, com que el camí travessava pinars que semblaven barrar-nos el pas, semblava que els arbres se'ns acostaven enmig de la foscor i aquelles grans masses grises produïen un efecte fantasmagòric i solemne que afavoria els pensaments i les fantasies desvetllats aquella tarda, sobretot quan la posta de sol projectava estranys relleus de núvols fantasmagòrics, que als Carpats semblen lliscar amb insistència a través de les valls. A vegades, els turons eren tan escarpats que, malgrat la pressa del cotxer, els cavalls només podien anar al pas. Hauria volgut caminar al seu costat, com fem al meu país, però el cotxer no en volia sentir a parlar.

—No, no —em va dir—. No pot caminar aquí. Els gossos són molt ferotges —i va afegir, com qui fa una broma pesada, ja que va mirar enrere buscant el gest d'aprovació dels altres—: Ja en tindrà prou d'aquest color abans no vagi a dormir.